11244
85

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

VILÁGVÁROSI REGÉNYEK
10 FILLÉR
11.244

PÉCZELY JÓZSEF

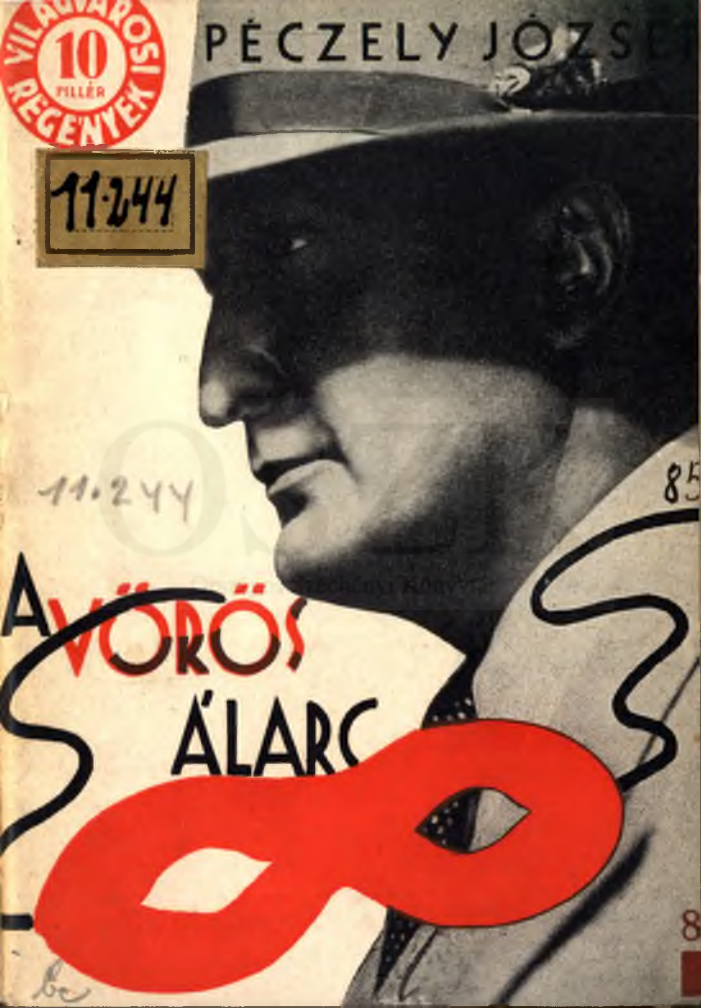

11.244

A VÖRÖS ÁLARC

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

A VÖRÖS ÁLARC

REGÉNY

IRTA

PÉCZELY JÓZSEF

OSZK

A VILÁGVÁROSI REGÉNYEK KIADÓVÁLLALATA

VILÁGVÁROSI REGÉNYEK

Copyright 1933 by Világvárosi Regények.
Minden jogot fenntartunk,
tehát a fordítás és a filmesítés jogát is.

A címlapot Faragó András készítette.
Fotó: Ufa.

11. 244
R 2
M. N. MÚZEUM KÖNYVTÁRA
J. Hyorut Növedékszám
1934-ev 494 sz.
R 1965

Megjelenik minden hétfőn.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, V., Vilmos császár-út 34. Tel. 229—31.

A szerkesztésért és a kiadásért felelős:
dr. id. Kovács Dénes.

Előfizetési ár: egy évre 4·80 P, félévre 2·40 P
Kéziratot csak a bélyeg mellékelése esetén
küldünk vissza.

Hungária Hirl. nyomda R. T. Budapest

I.

A szanazugi intelligencia Kaszinója azidőben a patika volt. Jobban mondva a patika csukott verandája. Ide húzódtak nap, mint nap a pap, tanító, számtartó, jegyző, meg az erdész. Itt beszélték meg a napi eseményeket, az ország sorát, egymás ügyét-baját. Itt forgatták az «ördög bibliáját». Ez utóbbit rendszerint csak délutánonként . . .

November végébe nyúló, szép magyar ősz volt. Fönn a magas kupolán az ég királya a nyarat játszotta. Fényes sugárkévéivel sziporkázva szórta melegét a föld hátára. Az egyre jobban és jobban kopaszodó fák és bokrok .szineveszlett levelei, a kopárrá vedlett mezők aszott virágai napközben újra, meg újra éledtek. Mint a halódó beteg a jó orvosságtól. Mert az éjszakák már nem színészkedtek. Valódiak voltak. Novemberiek. Dideregtetők. Bennük uszkált a küszöbön álló tél fagyos lehelete . . .

Szombat este volt... Igazabban szólva, délután. Délután, mert még alig mult négy óra. Azonban már kezdett szürkülni, sötétedni. Az égen kibízott, vastagbundájú bárányfelhők úszkáltak. Tö-

mörültek, sürüsödtek. Ezek is siettették az est beköszöntését...

A patika verandáján az asztal körül ült a rendes kompánia. Csupán a számtartó hiányzott. Pesten akadt valami dolga. Négy-öt napra való.

A kártya az asztal közepén feküdt. Egy csomóban. Még senkisem nyúlt hozzá, csupán csak a szemek simogatták úgy időnként, mint régi jó ismerőst, kívánkozó nagy szeretettel.

A jegyző tartotta szóval a társaságot:

— Hallottátok?...

A kompánia odafigyelt.

— Na?...

— A vörös álarcos megint beszéltet magáról!...

— Mi történt?...

— Az éjszaka tiszteletét tette a fokháti intézőnél! Három bezárt ajtón keresztül... Arra ébredt fel az öregúr, hogy valaki szép lassan költögeti:

— Intéző úr!... Intéző úr!...

Veregetik a vállát. Rázogatják. De egész kíméletesen.

A félhomályban azt hitte, hogy az inasa.

— Mit akarsz?

— A kasszakulcsot!

— Megbolondultál?...

Jobbadán csak akkor nyitotta ki a szemét s ébredt tudatára annak, hogy éjszaka van s valaki a zárt ajtókon keresztül rátört. Nem is valaki, ezzel mindjárt tisztába jött. hanem a vörös álarcos. Ott vigyorgott, föléje hajolva, a szemeközé:

— Én vagyok! — mutatkozott be. — A „Vörösálarc!"

Az intéző ki akart ugrani az ágyból, de az éjféli vendég lefogta a két vállánál:

— Csak nyugodtan!... Ne fárassza magát!... A hirtelenkedés árt az öreg embernek!... Elvégzek én magam mindent!... Csupán a kulcsokat kérem..

S a szép szavak mellé odapászította revolvere hideg csövét az intéző homlokára, aminek azonnal meglett a hatása:

— Itt van a vánkosom alatt...

Mozdulni azonban nem mert. De erre nem is volt semmi szükség, mert a vendég keze nyomban besiklott a vánkos alá...

A Wertheim-kassza ott volt az ágy végében. Benne az ötezer pengő...

A többi már csak pillanatokat kívánt...

A vörösálarcos a pénzt számlálatlanul zsebre gyűrte, a kasszát bezárta, a kulcsokat visszatette a vánkos alá. Köszönt:

— Szép álmokat!...

Azzal kihátrált...

Az ajtóból visszaszólt:

— Itt a szomszéd szobában még lesz vagy tíztizenöt percnyi dolgom... Szétnézek a szekrényekben!... Hát egy szót se! Egy mozdulatot se, mert visszajövök!

S eltünt.

De nem időzött őkelme a szomszéd szobában

egy minutáig se. Csupán csak addig, amíg az ajtókat sorba becsukta...

Amikor az öregúr rémületéből fölocsudott, kiugrott az ágyból. A szekrény oldaláról lekapta a puskáját. Fölkattantotta a kakasokat. Odalépett az ablakhoz. Kinyitotta s egymás után mindkét ravaszt elrántotta...

A kakasok csettentek...

A puskából a töltéseket kiszedte az imposztor. Bizonyosan az volt az első dolga.

Később meg is találták a töltéseket a szekrény tetején.

Semmi mást nem vitt el, csak a pénzt. Az ötezer pengőt.

Persze jó idő mulva a cselédség „lőcsre" kapott, de akkor már a vörös álarcosnak se híre, se hamva nem volt. Elpárolgott, mint a jó kámfor...

A kompánia ajnyézott, csóválgatta a fejét. Az eset egy-egy részét megvitatták. Szétszedték, foszlították... Mit kellett volna tenni?... Hogy kellett volna tenni?...

— Én az öklömmel a fejére...

— Én meg a lábommal a gyomrába...

Az erdész egészen beleélte magát a történetbe.

— Ha én velem történik, nekiugrok a torkának... Elkapom a nyakát...

A tanító közbevetette:

— De a revolver?!...

— Kiütöm a keziből!

— Öreg ember az intéző, — mondta a pap. — Te más vagy! — intett az erdészre.

— Velem se boldogulna egykönnyen!... — rángatta fölfelé vastag szemöldökeit a jegyző! Nem engedném megcsúfoltatni magam!

— Én csak a csendőröket nem értem... Annak a vörös-pofának itt a környéken van a fészke. Bizonyosan, mert itt garázdálkodik! Alig múlik el egy hét... Talán tíz napja, vagy tizenkettő, hogy Bicerén fényes nappal bement a postára s a postamestert se szó, se beszéd, egyszerűen halántékon vágta az öklével s a postazsákkal eltünt... De úgy eltünt, hogy senkise látta se jönni, se menni...

A patikus cselédje lépett a verandára s a gazdája elé tett egy ötpecsétes levelet:

— Visszahoztam... Nem vötték föl... Azt mondta a postáskisasszony, hogy mára má' zártak... Majd hétfőn fölvöszik...

— Pénz? — kérdezte a pap.

A patikus bólintott:

— Kétezer pengő...

— Emeljük el! — indítványozta villogó szemmel a jegyző. — Nézd Kálmán, — fordult a patikushoz, — ha neked lennék, nem őrizném itt hétfőig!... Megtuggya a vörösálarcos... Mi?...

Az erdész közbevetette:

— Nálunk még nem bántott senkit!

— Azért én mégse tudnék nyugodtan aludni az éjjel!

A tanító megoldotta:

— Hát ki mondja azt, hogy Kálmán nyugodtan alszik?...

A patikus legyintett a kezefejével:

— Az ajtókon Wertheim-zár! ... Mindegyiken! Azokon az álkulcs csődöt mond! Az ablakokon rácsok!

Az erdész elsemmizett maga előtt a tenyerével:

— A vasrácsnak is van orvossága! Egy jó acélreszelő! Remete község pénztárszobájába is az ablakon keresztül hatolt be. A rácsot elfűrészelte ...

— El, mert a szobában nem volt senki!

— A szobában nem. Az igaz. De az istállóban a kocsisok ... A napos kisbíró meg az ámbituson ...

— Kloroformos kendővel a száján ... Úgy aludt, hogy másnap reggel alig tudtak bele lelket verni!

A jegyző is észrevette, hogy a patikust ugratni akarják, hát ő is sodorintani akart egyet a szófonálon:

— Megzörgeti az ablakod, Kálmán s te odamégy ... „Mi tetszik?" — kérded. Arra a vörös a rácson benyúl, elkapja a nyakad s a szádra szorítja a kloroformos kendőt ...

Nevettek.

— Hiába nevettek, — mondta komoly képpel a patikus, — mert én odamennék az ablakhoz. Kezemben bróningom ... S amint az ipse a vörös pofáját odadugná a rácshoz ...

— Csakhogy ám annak is van esze! — vetette ellene a jegyző. — Recepttel jelentkezik ... Te kinyitod az ajtót. Beereszted ...

— Azt nem tenném! Eddig se tettem. Elkészítem én a receptet éjszaka tanu nélkül is... Benyujtja az ablakon, én meg, amint kész az orvosság, kiadom... Az én eszemen nem jár tul senki!

— S amikor a receptet nyujtja... Vagy a pénzt az orvosságért?... Elkapja a kezed a csuklónál... Odaránt a rácshoz!...

— Akkor én a másik kezembe lévő bróningom a szeme közé nyomom...

— Úgy szoktad kiadni az orvosságot?

— Ezután majd úgy szokom...

— De ha réklit, szoknyát vesz magára a zsivány?... Mi?... A hangját vékonyra ereszti... Asszonyosra... Csipog...

A pap rosszalólag ingatta meg a fejét:

— Ne ijesztgessétek már agyonra a Kálmántf Nem szép az!

A jegyző legyintett:

— Én nem is akarom ijesztgetni... Inkább előkészíteni. Hátha megtudta az a vörös pofáju, hogy a pénzt nem velték föl a postán?... Valamelyik fullajtárféléje bedudálta neki... Otthon van a pénz a kasszába!...

— Csakhogy én nem teszem ám a kasszába!

— Ráfekszel?...

— Nem. Ha nekem valami féltőm van, azt a mérleg kis fiókjába csúsztatom. A súlyok alá...

Az erdész el akarta terelni a patikusról a szót; Azt mondta:

— Nektek könnyü. Emberek között éltek,

Szomszédok, csendőrség. Egyet kiált a megtámadott s már csőstül sereglenek a népek, de én odakinn az erdőn... Egymagam. A feleségem nem számít... Ha énrám nyitná az ajtót...

A tanítónak félrecsusszant a szája:

— Tebenned igencsak törököt fognak!

Az erdész megejtegette a fejét:

— Pedig egyszer-egyszer nem járna rosszul! Van úgy, hogy négy-ötezer pengő is összegyülemlik így a faeladások idején... Bár én, ha lehet, szabadulok a pénztől. Beviszem a számtartónak... De a héten is, kedden vagy szerdán nagyobb summára van kilátás. A gyulai depós kétszáz öl tüzifának az árát teszi le egysummában... S a számtartó csak csütörtökön jön haza... De én se teszem a Wertheim-szekrénybe. Minden bolond ott keresné! Találok neki más helyet!

— Neked könnyű, — mondta a pap. — Beteszed a belső zsebbe...

A tanító nem pártolta:

— Úgy járni vele az erdőt?... Nem tanácsos! egy bokorból könnyen beleduplázik a bitang... De megteheti azt egy vadorzó is!...

— Aminthogy már próbálkoztak is velem... Csakhogy az én fülemet nem igen lehet megcsalni!

— De ha lesből...

— Van két szemem...

— De te éjszaka is ki-kinézel...

— Jóformán többet, mint nappal! Ellenben a

Skiz ott van mellettem. Száz lépésről megérzi az idegent. Figyelmeztet.

Egy kissé elrévedezett az erdész. Maga elé bámult. Majd megingatva a fejét, azt mondta:

— De hát mindenre számítva, csak nem hordoznám magammal. Annyi pénzt nem. Igazatok van. Minden megeshetik. Egy rosszullét. Elszédül az ember. Összeesik. Valaki ráakad. Körültapogatja. Gombolja a kabátot. Meglátja a pénzt. Magához veszi... Hogy tudnám én azt visszatenni?... Miből? De mit is mondanék?... Aztán az uraság is... „Azért vettem a Wertheim-kasszát?"... Odateszem a matracom alá...

Ezt már inkább úgy magamagának mondta:

— A matracom alá...

A pap nagy füstfelhőt fújt maga elé a tajtékpipájából. A tanító a vállán rántott egyet. Mintha csak azt mondta volna: „Nekem mindegy! Wertheim-kassza, vagy matrac. Rám nem tartozik. Nálam annyi pénz sohase lesz. Se a magamé, se a másé..."

A jegyző is bánomisénkedett. Nem szólt. Szúrós, fekete szemét összehúzta s úgy nézett az erdészre, akire szemlátomást nehezedett a pénz gondja. Nyomta, szorongatta. Két hatalmas válla szinte belegörnyedt. Látszott rajta, hogy folyton azt mérlegeli, hova is tegye majd azt a sok pénzt, hogy annak semmi baja ne legyen?...

A patikus szakította meg a csendet:

— Elég volt az egymás riogatásából! Most már nézzük azt, amiből élünk! Ki adja a bankot?...

S az asztalról fölemelte a harminckétlevelű bibliát s lecsapta.

— Én következnék, — mondta a tanító, — de átadom a jogomat a... Gábornak!

S hüvelykével az erdészre bökött.

Ennek az engedékenységnek meg az volt a foglalatja, hogy a bankba öt pengőt kellett tenni. Ez volt a szabály. Se többet, se kevesebbet. Öt pengőt. Úgy, de a tanítónak ezegyszer csak három pengője volt. S így nem játszhatott. Csak prózicereskedhetett.

Az erdész öt ezüst pengőt olvasott ki az asztal közepére. Azzal fölemelte a paklit. Megkeverte. S miközben a lapokat egyenként kiosztotta, azt mondta:

— Hanem azért, ha egyszer szemtől-szembe kerülhetnék azzal a vörös pofával, csak megtanítanám keztyűbe dudálni!

A pap, aki szeretett az emberek belsejében kutatni, azt mondta:

— Te arra nem számíthatsz!

Az erdész értetlenül nézett a papra.

— Miért?

— Mert nincs rá jogcímed!

— Nem értelek...

— Azért, — mondta a pap tele szájjal, — mert te magad is rabló vagy! — S mosolyogva megfenyegette az ujjával:

— Mindennap kirabolsz bennünket!

Most már az egész társaság nevetett. Leghan-

gosabban az erdész. Nono! Ő az egyik végletből a másikba esett. Sértettből a megdícsértbe. Mert csak dícséret az, ha az emberről elismerik, hogy egy egész társasággal elbánik. S nem is úgy hébe-hóba, hanem úgyszólván napról-napra.

S ennek a kijelentésnek volt is fundamentuma. A kis társaságban az erdész volt a legbátrabb, a leghazárdabb. Ha kedve szottyant, minden figurára bankot ütött. Még az esetben is, ha abban százak halmozódtak össze. Ezért aztán sokszor a szeme közé vágták:

— Gábor! Te előbb vagy utóbb, de függőlegesen fogod végezni!

Ilyenkor az erdész mindig azzal tromfolt:

— Beszéljetek, amit akartok. Nem bánom... Csak a pénzeteket adjátok ide!

A jegyző lecsapta a kártyáját:

— Bank!

II.

A tanító kókadozó fejjel bandukolt hazafelé. Elvesztette az összes pénzét. Igaz, nem volt sok. Három pengő valahány fillér... De alig félóra s már egy vörös krajcárja sem volt. Pedig vigyázott. Csak nagy lapokra tett. De nem volt egy szikra szerencséje.

No, nem baj, — nyujtogatta a nyakát. Megtör-

lent ez már máskor is. Holnapra majd kerít tíz pengőt. Azzal aztán visszanyeri. Ha holnap nem, akkor holnapután... A szerencse forgandó. Hol kerék, hol talp. Egyszer az egyikre pislog ez a szeszélyes asszonynépség, máskor meg a másikra. Van úgy, hogy néha megtelepszik. Megül egy helyt. Mint mostanában az erdésznél. Mindig nyer. De olyan állhatatosan, hogyha nem ismerné az ember, hát még rosszat is gondolhatna felőle. Olyanformát, hogy kantárt vet a szerencse szájába...

No, nem. Az erdész nem az az ember. Azt nem teszi. Annyi azonban bizonyos, hogy jól hajtanak az agarai. De egyébként is! Az uradalomtól szép fizetést húz s abból sokat takaríthat. Máskülönben sem afféle tülekedő ember, aki vesz, elad. Forgatja a pénzt. Kupeckodik, cenzálkodik. Jóformán csak a hivatalának él. Járja az erdőt. Délutánonként meg elnéz a patikába. Jobban mondva estefelé. Azt nem mulasztja el. Nem, mert a kártyáért él, hal. Amikor két lapot összepászíthat s gusztáláshoz fog, ránézve elveszett a világ!

Kártya, meg az erdő..

Az erdőről úgy beszél, mint a szerelmes legény a szíve választottjáról. Foszforeszkáló szemekkel:

— Nincs a nagyvilágnak gyönyörtadóbb színháza az erdőnél! Az a mélységesen mély csend, amely az évszázados fák koronája alatt hallgat. Sehol egy disszonáns hang, sehol egy tülekedő acsarkodás. Az ember behúnyt szemmel azt hi-

hetné, hogy a másvilágon van... Ez a szünet. A nagy pauza. S egyszerre, — amint a hajnal hasad, — megszólalnak az ezernyi-ezer énekesek. Búgnak, fütyülnek, csattognak. Egyik végevárhatlan trillákban hívja, hivogatja a párját, a másik meg turbékolva csalogatja... Az az igazi, fölséges zenekar!

Máskor meg:

— Végigfekszem az erdő nagy tisztásán, a bársonyos gyepen. Hanyat. Nézem az eget. Az égen úszkáló bárányfelhőket, amint szép rendben sorakoznak, tömörülnek... Egyik-egyik előre iramodik... A többi utána... Kergetik egymást. Üldözik... Fogócskát játszanak. Összeakaszkodnak, megforognak, eggyé válnak... S közbe hallgatom az évszázados fák hatalmas lombjainak lágy suttogását... Micsoda százszorszép regéket mesélnek azok!?...

Ezek a végetnemérő dicshimnuszok most újra feléledtek a lelkében. Ott zizegtek, zsongtak a fülében...

Maga előtt látta az erdészt, amint szoborként áll az erdő szélén s dacosan fölvetett fejjel nézi az eget.

De egy másik kép is megelevenedett előtte:

Hazafelé ballagtak a szőlőből. Késő este. Ketten. Ő, meg a pap...

Az erdészről beszélgettek.

Furcsa ember... Sok titokzatosság van benne... Néha egészen érthetetlen... Az ember nem tud eligazodni rajta...

Ekkor a papnak elmondta az erdész dicshimnuszait... S azzal végezte:

— Én azt hiszem, hogy az erdésznek a négy kereke néha-néha nincs karikára!

Hogy a pap nem szólt, kérdés alakjában tette föl:

— Vagy hogy ezekkel a mesékkel csak engem akarna általatni? Mit gondolsz?

A pap a feltett kérdésre nem adott egyenes feleletet. Megkerülte. Lassan meggondolva szűrte ki a száján:

— Az idő mindent megérlel...

Négyet, ötöt léptek.

— Ezt is!

Aztán, mintha pecsétet ütne a szavaira, megnyomkodott minden szót:

— Az érett gyümölcs nem marad a fán... Amikor az ideje eljön, leesik a földre!

Hogy a pap mire célzott ezzel a példázatával, azt egészen bizonyosan nem tudta, csak sejtette. Pedig sokért nem adta volna, ha ezt a csomót ki tudja bogozni. De hát a kezébe adott fonálnak, hiába kereste, sehogysem találta meg a végét.

III.

Másnap a tanító degesz tárcával nyitott a patikába.

A pap már ott volt.

A többiek még hiányoztak.

— Kezdjük meg! — indítványozta a pap.

S hármasban megindult a játék.

A patikus adta a bankot...

De ez még nem volt játék. Inkább csak afféle játékpróbálgatás. A levegő még nem melegedett át! A bank is törpe volt, a tétek is. De azért hovatovább egyre jobban izegtek-mozogtak. Közbe mindig azt fülelték, cseng-e már a patika ajtaja?... Jönnek-e már a késlekedők?...

Negyedóra, félóra...

De se a jegyző, se az erdész...

A zsebórák egyre sűrűbben láttak napvilágot...

— Negyed hat! — mondta a pap, miközben rosszalólag megingatta a fejét.

Az erdészt még csak tudták mentegetni maguk előtt. Messze lakik. Kívül a falun. Még pedig jóval! A legszélső háztól jó három kilométernyire! Onnan besétálni is legalább egy óra. Közbe még akadhat egy-két ember, aki föltartja, akivel szót kell váltani... Napszám, favétel...

Ellenben a jegyző?... Egy hajítás...

Mondta is a patikus:

— Ha nem csavarogna oda a laboránsom, csak elszalajtanám érte!...

Már erősen szürkült, amikor a patika ajtaja fölé mesterkedett kis csengő csilingelni kezdett.

— Na végre!...

— A jegyző?...

— Az erdész?...

Találgatták...
De a patikából nem jött ki senki a terraszra.
— Vevő lesz!... állt föl a patikus. — Amíg kielégítem, mulassatok kettesben!

IV.

A patikus, amíg a folyosón áthaladt, vállrángatva dohogott, dörmögött...
— Persze... szagos szappanért... Valamelyik megkergült legény a babájának...
Egy cseppet mérges is volt, de azért nem haragudott. Nem, mert tudta, hogy ezek a jámborok nem okai annak, hogy még vasárnap is zargathatják a patikust. Ennek voltaképpen a felsőbbség volt az oka. Nem ad egy percnyi pihenőt se a gyógyszerésznek. Ünnep, nem ünnep, annak résen kell lenni, merthogy a betegség se veszi tekintetbe, hogy a kalendárium mit mutat! Annak még a Karácsony is hekuba!
Belépett a patikába.
Odaállt a pult elé.
— Mi tetszik?...
Jobbadán csak most látta, hogy egy szélesvállú, magas, fekete ember áll az ajtóban. Háttal. Kifelé néz az üvegajtón... Tetőtől-talpig fekete. Még a tarkójára boruló kis sapkaféle is...

Süket ez az ember?...

Újból kérdezte:

— Mi tetszik?...

De most egy cseppet akaratlanul is letompult a hangja, mert valami szorongó félelem nehezedett rá s az hirtelen a torkát fogta át...

A második «Mi tetszikre?» a fekete ember, mintha dróton rántották volna, visszafordult. Fejfölvágva. Előre ugrott, mint egy szöcske s jobbkarjával revolvert szegzett a patikusra:

— Pszt! Egy szót se!...

A patikus hátratántorodott, két tenyerét magaelé feszítette s rémülten dadogta:

— A vö... rös... A vö... rös...

— Csend!... Ne mozogj!... — szűrte tompán a fogai közül. Ide a pénzt!!

— Nincs... — nyögte fehérre vált képpel a patikus.

— Ne hazuggy!!... Tegnap akartad föladni a póstán... A cseléd visszahozta... Ide vele!!

A patikus, hogy egérutat nyerhessen, azt mondta:

— Odabenn van a hálószobában... Behozom...

S indulni akart kifelé.

A vörös álarcos elibe állt:

— Nem igaz! Itt van! Tudom!!

E pillanatban az ámbitus alól bekiáltott a pap hatalmas baritonjával:

— Jössz-e már, Kálmán?

Az álarcos rámordult:

— Kiáltsd vissza: «Mindjárt!» Hangosan!

S a revolvert odanyomta a patikus szeme közé.

— Hangosan! Erősen!

— Mindjárt! — kiáltotta a patikus kétségbeeséstől erősített hangon.

— Na most, egy-kettő!... Ide a pénzt! Nincs időm... Még ezek a barmok bejönnek!

Hogy a patikus tétovázott, fejével ráintett a pulton álló mérlegre:

— Húzd ki a fiókot!... A súlyok alatt... Mi van ott?... Na, látod!?

S a nagy ólpecsétes boritékot kikapta a patikus kezéből.

— Most be a laboratóriumba! Siess!

A kis kamraszerű fülkében az álarcos rámutatott a kopott díványra:

— Ülj le! Vedd elő a zsebkendődet! Áztasd be kloroformmal... Tedd az orrodra... Ne félj, majd én idejében lepiszkálom!... Ott az üveg előtted!

A patikus gépiesen szót fogadott. Muszáj volt. A vörös álarcos a jobbkezében levő revolverrel sürgette.

A patikus úgy gondolta, hogy most megmentheti maga-magát is, a pénzét is... Visszatartja a lélekzetét, behunyja a két szemét s mimikálja az alvást...

De gazda nélkül számított...

Az álarcos vezényelte:

— Végy hosszú, nagy lélekzetet!... Hangosan!... Tudom, mibe spekulálsz!... Még!... Még!!

A patikus egyszerre zsibbadni érezte az egész testét. A feje kábult...

*

Az álarcos kifelé hátrált...

A fülke ajtaját becsukta. A kulcsot ráfordította...

Egy pillanatig várt. Hallgatózott.

Semmi...

Aztán sebesen a fülkével szemben levő raktárba lépett. Az ajtót behúzta maga után...

A raktárban lekapcsolta a vörös álarcot, kibújt a selyemtrikóból... Azt összehajtogatva, a belső zsebébe nyomta... Aztán az udvarra nyíló ajtón át kilépett...

*

— Jó, hogy jössz! — szólt le a pap az ámbitusról a jegyzőnek, aki az udvarról lépegetett fölfelé. — Már régen várunk! Ugyan, hol a pokolban csavaroghattál ennyi sok ideig?!... Csak nem az erdőn?...

— Nem, nem! Nem az erdőn voltam. Más dolgom akadt. Egészen más... De ni! Ti csak

Ketten vagytok?... — törölte végig zsebkendőjével izzadó homlokát a jegyző.

— Kálmánnak a patikába van dolga...

— Mégpedig sok dolga! — tette hozzá a tanító. — Már több egy negyedórájánál...

— A patikában?... — torpant meg a jegyző. — Hiszen a patika üvegajtaja zárva van...

E pillanatban az erdész is az udvarról kanyarodott föl az ámbitusra.

— Éppen én is azon csodálkozom... — mondta az erdész. — A külső ajtó nyitva... az üvegajtó meg zárva... Kétszer is megnyomtam a kilincset... Még arra is gondoltam, hogy talán itthon sincs... Vagyhogy az ünnep...

A tanító is, a pap is fölugrott.

— Be van zárva a patika?...

A jegyző is, az erdész is bizonykodott:

— Be, be...

A jegyző révedező szemmel nézett maga körül:

— Hol van a Kálmán?...

— Kálmán! — kiáltott a pap.

Füleltek... Semmi nesz.

— Nem eshetett baja, mert az előbb még... alig öt perce... még annyi se... visszaszólt...

De ezt olyan kevés meggyőződéssel mondta a pap, hogy abban maga sem bizott.

— Nézzük meg!

S a folyosón át mind a négyen a patikába siettek.

— Itt nincs!... — mondta az erdész, ki elsőnek lépett be az ajtón.

A jegyző odasietett az utcára nyíló üvegajtóhoz. Lenyomta a kilincset...

— Be van zárva!...

— El nem mehetett... — mondta a pap.

— Talán a raktárba...

Benyitottak.

Nem volt ott senki.

— Hát a laboratórium?...

A tanító nyitni akarta az ajtót...

— Be van zárva...

— Ott a kulcs benne! Nyisd ki!

A patikust ott találták a díványon. Elnyúlva. Mély álomba merülve...

— Kloroform... — mondta a tanító.

— Vizet! — kiáltott az erdész.

Biz az jó sok időt vett igénybe, amíg lassan-lassan életet tudtak beleverni...

*

A csendőrőrmesterért az erdész szaladt el.

Visszafelé jövet aztán úgy nagyjából elmondta az esetet:

— A vörös álarcos megrabolta a patikust... Elaltatta kloroformmal... Elvitte kétezer pengőjét... Hétfőn akarta elküldeni annak, akitől a patikát vette... Ez lett volna az utolsó részlet...

Csak úgy kapkodva beszélt. Össze-vissza. Ahogy a még mindig ijedező patikus adta elő...

Nem is tudott az őrmester minden kérdésére felelni. Azt mondta:

— Majd ha egészen magához jön, akkor bizonyosan elmond mindent...

Az őrmester bosszankodva rakosgatta egymás elé a lábait. Magyarázható. Alig egy hónap alatt ez már a negyedik esete a vörös álarcosnak. S mind itt az ő kerületében. Négy eset egymás után s mégcsak nem is gyanítják, hogy hát ki is voltaképpen az a dezentor?... Hol van a fészke?... Ennek pedig az lesz a vége, hogy pihenni küldik. Üdülni. Nyugdíjba...

Mondta is az erdésznek:

— Ha csak egy gyufaszálat hagyott is maga után, megfogom! Akit pedig én egyszer megmarkolok, az azt megemlegeti!

V.

A kompánia tagjai odahaza elmondták a nagy ujságot:

— A patikust kirabolta a vörös álarcos!...

S lefestették azt, amit maguk láttak, de kirakták sorba azt is, amit a patikustól hallottak... Hogy szegezte rá a revolverét... Hogy altatta el... S a pénzt... Tudta a rabló, hogy hol van!

Húzd ki a mérleg fiókját! Vedd elő! Parancsolta. Pedig a patikus eleinte le akarta tagadni. De nem lehetett.... Fejtetőtől talpig érő fekete selyemtrikó volt a ruhája fölött... Rikító vörös álarc a pofáján... S úgy eltűnt, hogy nyomot se hagyott maga után...

*

— Most már ránk kerítette a sort a bestia!... — mondta az erdész a feleségének. — Jó lesz résen lenni! Főként a héten! Az a bitang bizonyosan kiszagolja, hogy kedden vagy szerdán nagy csomó pénzt kapok... Csak már a számtartó haza jönne...

Egy kis ideig elmélázott. Aztán úgy magamagát biztatva, azt mondta:

— Lehet is, hogy hamarabb haza jön... Van úgy, hogy az ember hamarabb végez a dolgával, mint ahogy előre kiszámítja. A számtartó is... Mért ne. No, nagy gondtól szabadítana meg!

Az asszony a szemeit mereszgette. Szólni nem tudott. A félelem rácsavargódzott a torkára. Szorongatta, fojtogatta. De olyan erővel, hogy a lélekzete is akadozott.

Az erdész annyira magába mélyedt, hogy nem vette észre a felesége megdöbbenését. Járt-kelt a szobában föl s alá. Hol a tarkóját vakargatta, hol meg a vállait rángatta. Majd a puskáit vizsgálgatta sorra. Nincs-e valami hiba

bennük? A revolverét is kivette a tokjából. A golyókat kiszedte. A závárzatot kipróbálta. Aztán visszarakta a töltényeket. Odament a konyhaajtóhoz. Megdeputálta a pántokat, a zárt..... Majd az ablakok rácsait vette szemügyre...

Közbe oda-odaszólt az asszonynak:

— Az ajtót ezután zárva tartsd! Mindig! Ha én nem vagyok itthon, akkor nappal is!

Megállt az asszony előtt, ki jóformán már se holt, se eleven nem volt:

— Hát téged mi lelt?...

A kis menyecske ekkor árulta el először az ura előtt, hogy fél:

— Félek itt a rengeteg közepén... Itt nincs más, csak fa és fa... Más semmi!

Az erdész megbiztatta:

— Téged itt nem érhet semmi veszedelem!

— De az a vörös ember!...

— Mért bántana az téged?

— Ha a pénzt nem akarjuk odaadni...

— Nézd, — mondta igen kevés meggyőződéssel az erdész, — még eddig a vörös ember nem bántott senkit. A pénzt elvitte, de senkinek még csak a hajaszálát se görbítette meg! Ne érts félre. Én nem pártolom. De ami igaz, az igaz! Nem ölt meg senkit!

— De a bicerei póstamestert kopoltyún vágta!

— Megúszta egy kis vizes borogatással!

— No, én nem kérek belőle!

— Nem is kapsz!

— S ha idejön?...

— Na, nem érted fog idejönni, hanem a pénzért... S még az se bizonyos... De tegyük föl, hogy idejön. Akkor is velem gyűlik meg a baja. Tőlem kéri a pénzt s én majd adok neki... ha pénzt nem is, de egy golyót bizonyosan!

— S ha te történetesen nem leszel itthon?... Akkor csak engem vesz elő!

— Azt mondod, hogy terád nem tartozik az uradalom pénze. Azt se tudod, hogy van-e, vagy nincs!

— S ha erőszakoskodik?...

Az erdész mosolyogva nézett a felesége szemébe:

— Teveled erőszakoskodna?... Hogy képzeled azt?

— Elkapja a kezem... Talán a nyakam is... Revolverét a homlokomra szorítja...

— Hát még mit csinál?

— Agyon is lőhet!... Mert én a pénzt nem adom oda!

— Nem adod oda?

— Nem!

Az erdész nevetve rázta meg a kezefejét:

— Csakhogy arra nem kerülhet a sor, hogy éged agyon is lőhessen! Nem, mert ha én nem leszek itthon, te bezárod az ajtót... Éppen az előbb vizsgáltam meg a pántokat, a keresztvasat. Azzal ugyan egykönnyen nem bánik el

senki! Még akkor se, ha mindjárt az ördög fia is az illető!...

Hüvelykével az ablakok felé bökött:

— Az ablakrácsokat se tudná senki kibontani egy nap alatt! Hát nyugodt lehetsz. Nem kerül a sor arra, hogy te a vörös álarcossal szemtől-szembe állhass!

Leült az asszony mellé s hogy teljesen megnyugtassa, jobbkarjával átfogta a derekát s úgy babusgatva suttogott a fülébe:

— Én azt hittem, hogy az én kis feleségem olyan asszony, aki nem ijed meg a saját árnyékától... Ej, ej... Hiszen te lánynak bátor voltál! Emlékszem, te otthon sohase féltél. Pedig akkor még gyerek voltál!...

Az asszonyka amolyan kesernyésen mosolyogva fölpislogott az urára:

— Csakhogy ott nem volt vörös álarcos!

— No, ne félj! Itt se lesz soká! Addig jár a korsó a kútra, amíg eltörik!

— De hiszen te is félsz?!

— Én?

— Te, te!... A puskáidat, revolveredet átvizsgáltad... Az ajtót, ablakokat is...

— Átvizsgáltam, az igaz. De azt nem félelemből tettem, hanem elővigyázatból. Meglepetni nem engedem magam! Nem vagyok olyan bolond, hogy fegyveres emberrel szemben pusztakézzel álljak ki... Vagy úgy gondolod, hogy nyitva hagyjam az ajtót éjszakára?...

A menyecske hevesen tiltakozott:

— Nem, nem!

— Na, látod! Csak akkor alhatok nyugodtan, ha tudom, hogy a fegyverem jó, ha rendben van... s akkor hagyhatlak magadra nyugodtan, ha tudom, hogy védve vagy. Jók az ajtók, ablakok. Igaz?

— Igaz! Igaz!

Majd hozzátette egy kis dorombolással:

— Te jó is vagy... okos is vagy...

S kinyújtózkodott a diványon. Szemei lecsukódtak, a szája széle lepittyedt. Elbágyadva mimelte az alvást...

Hogy az asszonyka megnyugodott, az erdész lassanként belemerült a gondolataiba. Két könyökét a térdére fektette, a tenyereibe meg az állát. S elnézte hosszasan a szoba padlójára fektetett tarkavirágú szőnyeget. A szőnyeg keresztbe-kasul futó rovátkáit, apró kis bojtjait... S amint nézte, nézte, összefolyt előtte a szőnyeg a padlóval, távolodott, távolodott mindaddig, amíg a nagy messzeségben egy nagy fehér síkká nyúlt ki. Ezen a síkon egyszerre csak rég nem látott képek jelentek meg...

Otthon volt. A szülőfalujában. A falunak egyik kis, alacsony házában... Ült a búbos padkáján. Vékony, csupasz lábait maga alá húzva. Tanult. Mert tanulni mindig szeretett. Később is. Minden áron akart valaki lenni. Még akkor akart, amikor mezítláb, egyingujjban sza-

ladgált az utcán. Az utcán keresztül a kastélykertbe, a kerítésen át... S a parkban játszadozott Irénkével... Persze ők már akkor, gyerekfejjel eljegyezték egymást. Pedig nem lett volna belőle semmi. Éppen egy korcsmáros gyerekéhez a földesúr lányát?!... De mire felcseperedtek, az idő közelebb hozta őket egymáshoz. Ő kijárta az iskolákat. Erdész lett. Irénkéék meg tönkrementek. A sok dínom-dánom megette a földet, a kastélyt. Elárverezték őket. Az öregek nem is élték túl a szégyent... Irénke aztán két kézzel kapott az ő keze után... Nono! Ő nyujtotta ki a magáét. Irénke csak megfogta... S most itt élnek a régi szép emlékek romjain...

Ő még csak birkózna a szűkös élettel! De az asszonykán nagyon látszik, hogy sóvárogja a multat...

Hiszen ha pénze volna?!...

Ezen őrlődik nap, mint nap, amióta összekerültek. Mindig az rágódik a lelkén, hogy az asszonyának hogy adhatná vissza azt, ami elveszett... Milyen úton-módon tudna annyit összehozni, hogy visszaválthatná az ősi földet, az ősi kúriát?... Hogyan? Miből?... A fizetéséből?... Hisz ha mind félretenné is, mennyi rengeteg idő alatt tudna annyit megtakarítani? De lehet-e a fizetést mind félretenni? Vagy csak a felét is?... Jóformán semmit... Hanem ha egyszer találna egy elásott üstöt, tele színarannyal... Hm, Vagy nyerne egy sorsjegyen.

Százötven, kétszázezer pengőt... Akkor mindent megadhatna a párjának... Ugyanazt a levegőt, ugyanazt az életet...

Ez a «ha» ott lakott benne. Vele jött-ment, vele aludt. Ez ösztökélte a lelkét, ez fűtötte az élniakarását. Ha valamikor, egyszer...

Néha-néha annyira elmerült a gondolataiba, hogy azt se tudta, hol van...

Most se.

A felesége hangjára rezzent föl:

— Lefeküdjünk?...

Hja, vagy úgy?...

Megejtegette a fejét:

— Persze, persze...

VI.

Az egész falu a patikus esetét tárgyalta. Emberek, asszonyok. Otthon, a banyakemence mellett. De a házakon kívül is. Az utcákon, tereken meg-megállva. Mondták, mondogatták egymásnak a nagy esetet... Mert csak nagy eset az! Beállítani a patikába egyes-egyedül... Hátha egy vevő érkezik történetesen s rányitja az ajtót?... Mi lesz akkor?... Igaz, hogy a rabló, amint belépett, ráfordította a kulcsot... Volt annak esze!

Egyik egyet, a másik mást tudott.

Voltak, akik tódították az esetet;

A patikus szembeszállt a vörös álarcossal. Igen jó forrásból tudja. Ott volt, ahol beszélték! Összeakaszkodtak... Csak hajszálon múlt, hogy a patikus maga alá nem gyűrte. Megbicsaklott a lába a nagy küzdelemben... De az is bizonyos, hogy annak a vörös dezentornak acélból van a karja!...

A csendőrök nyomoztak. Végigkutatták az egész patikát. Elmozdítottak a helyéről mindent. Még a legkisebb üveget is. De semmit sem találtak. Sehol, semmit. A laboratóriumban, a raktárban sem.

Az udvart is szemügyre vették... Az üvegajtó belülről volt bezárva. A kulcs benne maradt. Otthagyta. Arra hát nem távozhatott. Csak az udvaron át...

Itt nyomokat kerestek. A cipője nyomát...

De ott se találtak semmit. Nem, mert a ház körül volt téglázva. A téglán meg nem marad nyom.

Majd meg azután kutattak, hogy kik jártak azidőtájban a patika körül? Azok nem láttak-e egy magas, vállas embert jönni, vagy menni a patikából?...

A jegyzőt látták, meg az erdészt. De azok már az eset után mentek, illetve nyitottak be a patikába. Azaz, hogy csak akartak benyitni, de az már akkor zárva volt. Ki is hallgatták őket a csendőrök, de amint mondták, nem láttak semmit, senkit.

Fölkeresték a póstáskisasszonyt:

Kik voltak akkortájban a póstán, amikor a patikus cselédje föl akarta adni az ötpecsétes levelet? ... Nem volt-e közöttük egy magas, vállas ember? ...

A kisasszony nem emlékezett. Akkor éppen ekszpediált. Sok volt a dolga...

A cseléd azt mondotta, hogy csupáncsak egy öreg asszony állt a pósta kapujába. Meg egy mezítlábas gyerek. A gyereket ösmeri is. Kis Keserű Péterék Sadrija ... Az öreg asszony meg alighanem az özvegy Kelemenné volt. Ebbe nem bizonyos, mert háttal állt. De arra kész hitet tenni, hogy egy levelet dobott a póstaládába.

Hogy a faluban nem boldogultak a csendőrök, átfogták az egész határt. Hátha beleszorul a jómadár a hurokba? ...

De biz az nem szorult bele.

VII.

A pap sehogyse tudta kibontani az esetet, hiába jártatta az eszét. Nem és nem. Legtöbbet azon gyötrődött, hogy a vörös álarcos honnan tudhatta azt, hogy a patikus hova tette a pénzét? ... Ki mondhatta meg neki? Kitől hallhatta?

A tanító? ... Az erdész? ... A jegyző? ...

Vagy a cseléd? . . .

A cselédeknek el-eljár a szájuk. Mindig tereferélnek . . .

Valahonnan tudta, az bizonyos . . .

Majd meg azon töprengett, hogy ki lehet a vörös álarcos? Amint a patikus leírta, úriember. Nagy, magas, vállas ember. Egyenes derekú . . .

Van olyan ember a faluban?

Van.

A jegyző.

Az is olyan tagbaszakadt . . .

Ha a jegyző vörös álarcot, nyakigérő fekete trikót venne föl? . . .

Behunyta a két szemét, hogy jobban lásson . . .

Megrázintotta a fejét:

— Eh, szamárság! A jegyző nem az az ember!

Ezen a bolond gondolaton elmosolyodott. A szája félrecsusszant s úgy bökte ki magából:

— Nem!

Csupán annyi maradt meg benne, hogy «olyanforma».

De «olyanforma» tíz, húsz is lehet a faluban. Hát még a környéken. Bizonyosan százával, ha nem ezrével. Mert azt éppen nem lehet állítani, hogy falubéli volna. Sőt! Legvalószínűbb, hogy pesti. Ott teremnek az ilyen akasztófavirágok! Ott van a melegágyuk! S mivel ott szorítósabb

a helyzetük, ki-kiruccannak a vidékre s ott operálnak! Ez is csak úgy.

Összehúzta a szempilláit s úgy mérlegelte, latolgatta az esheiőségeket...

Nyakigérő fekete trikó..., vörös álarc...,

Csakhogy az olyan maskarába senki se járhatna az utcán! Nem. Egyszeriben rákiáltanának. Az emberek összesereglenének s elfognák... No, olyan veszekedett bolond nincs is, aki így, kiöltözködve mutogatná magát. Rendes ruhába megy az a tetthelyig s csak ott veszi magára a cégért... Leginkább is a kiszemelt hely közelében. Meghúzódik egy bokor tövében, vagy egy fa alatt... Egy-két pillanat s belebújik. Magára kapcsolja a trikót, az álarcot... Revolverét a kezébe fogja s belép...

— Ide a pénzt!

VIII.

A pap tudta, hogy az erdész kora délutánonként az erdőt járja. Azaz, hogy ott tartózkodik a legtöbbször, ahol a Holt-Körösbe beletorkollik a Nagy-alé.

Azon a tájon, — így hallotta, — a többi fától elszigetelve, van egy senyvedt vadkörte. Ez a kedvenc helye. Itt sokszor látták. De ő maga is sűrűn emlegette:

— Olyan sűrű koronájú fa nincs több a vármegyében! Ha a házam előtt volna, sokért nem adnám!

.... A pap föl s alá járkált a szobájában. Egyszer-egyszer megállt s kinézett az ablakon. Hosszasan.

Hirtelen hátrafordult.

— Kimegyek egyet járni a határba! — mondta a harangozónak ... — Ha valaki keresne, mondja kend neki, hogy úgy hat, hét órára itthon leszek!

Azzal fogta a botját s elindult az erdő felé...

Az utcán lassan lépegetett...

A járókelők köszöntötték.

A kívánalmakat fogadta jószívvel, de most nem ereszkedett szóba senkivel.

A faluból kiérve meggyorsította a lépteit...

Az erdő alatt a vadkörtefa felé vette az útját...

Úgy számította, hogy az erdész most is ott lesz. Heverészget a fája alatt. S szokása szerint gyönyörködik a halódó természet szépségeiben. Ábrándozik...

Na, majd most kizökkenti az álomvilágából. Beszél vele a vörös álarcosról, a patikus megrablásáról... Megtárgyalják együtt az egész ügyet. Bizonyosan ő is gondolkozott már rajta az elmúlt három nap alatt többször... S talán csak leszűrődött valami benne... Lehet, hogy a csendőröktől is hallott valamit. Találkozott velük. Könnyen megeshetett, mert azok most jobbadán az erdőt bújják. Azt teszik tűvé!

*

A körtefa közelében nem volt senki.
Másfelé volna most dolga az erdésznek?... Vagy otthon ül?

Eh, ha már kijött, megnézi jobban ezt a híres fát. Legalább megmondhatja neki:

— Láttam a fádat!

De biz' azon nem sok látnivaló volt. Öreg fa. Idős. Idősen viselt. A dereka reves... Az ágai tépettek. Egyik-másik csonka.

Hja, az idő nagy mester!

Hátat fordítva az öreg fának, eltekintett a bokrok fölött a városba vezető országútra...

Hosszú porsávot látott. A porsávban kocsik mozogtak. Megrakodva tüzifával... Egy, kettő, három... Huszonöt kocsit olvasott föl egyvégtibe. A rakott szekerek zörgése, nyikorgása a lágy szellő szárnyán egészen az erdőig hallatszott... Megejtette a fejét:

— Szállítja a depós a tüzifát!

Abban a pillanatban az ütődött az eszébe, hogy az erdész megkapta a sok pénzt. A fa árát. Tízezer pengőt.

— No, Gábornak se lesz ma nyugodalmas éjszakája!

Félni fog. Bár nem olyan ember! Erősfájú, tagbaszakadt. De hát a patikus esete most bizonyosan ott jár az eszébe. Hátha rákeríti a sort a rabló? Még a világ legerősebb emberének is szeget ütne a fejébe!... De a felesége, az a csöpp asszonyka, ijedezik. Jobb is volna, ha az erdész

erre a pár napra beköltözteti a faluba. Valamelyik ösmerőshöz... Bár az a vörös gazember most már nem nagyon virtuskodhat, mert a csendőrök erősítést kaptak. Ha van egy csepp esze, veszteg marad.

Lassan megindult az alén visszafelé... Úgy hatvan, nyolcvan lépés után megállt. Egy kis fáradságot érzett.

Leült egy galagonyabokor tövéhez. Pihent. Kis idő múltával féloldalra fordulva a könyökére dőlt s elgondolkozott... Azon járatta az eszét, hogy milyen csodálatosak is az emberek. Ahelyett, hogy jót tennének, mindig a rossz felé hajlanak. Egymás rövidítésére törekednek... A vörös álarcos is...

Na, sokért nem adná, ha egyszer, úgy négyszemközt beszélhetne vele!

Majd az erdészre gondolt. Vajjon hova teszi azt a sok pénzt, amit a depóstól kapott?... Csak nem a matraca alá? Ha találkozik vele, megmondja neki, hogy dugja másüvé. A padlására... Ászokfa mögé... Vagy ássa el egy-két napra az erdőbe valamelyik fa tövéhez... De megint csak odalyukadt, hogy az erdésznek nem lehet semmi baja. Bezárja az ajtót... A golyós puskáját a térdére fekteti... Csak legalább azt az ijedős asszonykát ne hagyná magára!

Arra rezzent föl, hogy az est kezdte teregetni a szürke fátylát...

Ni, hogy elszaladt az idő!

Hazamegyek...

De ez csak úgy végigszaladt a fején.

Fölállt.

Kiegyenesedett.

Két karját kitárta... S amíg nyujtózkodott, visszanézett a fekvőhelyére. Nem hagyott ott valamit?

Mielőtt elindult volna, elnézett az alé hosszán, végig a Holt-Körös felé...

Meglepetten húzódott vissza a fák árnyéka alá...

A körtefa tövénél egy szélesvállú, magas ember ágsakodott... Bal kezével a fa egyik ágába fogózkodott, a jobbal meg mintha a törzs tetején babrált volna...

Mit kereshet ott?

Fészket? A fészekben madártojást?..

De hátha más valami után kutat?... Emberféle nem igen bántja a kis madarakat!

Nagy, magas ember...

Az erdész volna?...

Honnan került oda?... Itt az alén nem ment végig... Csak a Holt-Körös medréből. Abban vezet egy kis ösvény...

Vadorzó volna?... Hurkot tett ki?

Hurkot a földbe szokták... Fű közé... Bokrok alá...

Ez meg a törzsre kapaszkodott...

Odatett valamit? Vagy elvett talán...

Ugyan ki lehet?...

Hirtelenében nem tudta kivenni, mert már erősen szürkülni kezdett. Hogy úrforma, azt látta a ruhájáról. Egyebet nem.

Első gondolata az volt, hogy odamegy. De mindjárt ott volt a másik is:

Hátha nem is falubéli?

Na, megnézi jobban. Hátha csakugyan az erdész?...

Lépésről-lépésre közeledett. Lassan, óvatosan... Jobbra, balra nézett. Senki. Odaért a fa alá. Semmi különöset nem látott.

A fa alatt a fű letaposva. De ez most is csak azt mutatta, amit az előbb. Itt heverészni szoktak. Vagy állat, vagy ember. Vagy mindkettő.

De merre tűnhetett el az az ember?...

A kíváncsiság újra a fához vitte. A fa tövéhez.

Mit kereshetett ott az az ember?

Hogy keresett valamit, az bizonyos. Ágaskodott. A kezével kutatott...

A pap bal kezét kinyujtotta a körtefának egy kis tönkje felé, mely az oldalából állt ki...

Ebbe akaszkodhatott az is!

Jobb kezével így elérte a fa derékmagasságát, ahonnan az ágak három-négyfelé nyulnak...

Lyukat észlelt. Kissé ferdén haladó üreget...

Nini! Ebbe még az eső se eshetik bele!

A kezefeje egész könnyen belecsúszott...

Valami nyirkosat érzett az ujjahegyeivel. Finom tapintású valamit!...

Madár?...

Megfogta.

Nem madár, mert az ujjai között összelapult.

Kiemelte.

Hát ez mi?...

Szétterítette...

Egy pókhálószerű selyemtrikó volt. Fekete színű. Nyaktól-talpig érő. Vállnál gombolós...

Amint megrázta, egy vörös selyemálarc hullott ki belőle...

A trikót hirtelen ellökte magától s ijedten nézett maga körül...

Úgy érezte, hogy most futnia, szaladnia kell innen minél gyorsabban, mert nagy veszedelemben forog.

Itt van közelében az a veszedelmes ember. A vörös álarcos. Talán el se ment. Lesbe állt s most mindjárt kiugrik egy bokor mögül... Akkor pedig vége!

A levegőt szaggatva szedte.

Hallgatózott.

Merről zörren?...

A csendet azonban nem szakította meg semmi.

Mégis elment.

No, ő is megy. Mégpedig szaporán. Nem időzik tovább. Azt a bolondot nem teszi!

Azonban ezt a holmit nem hagyja itt!

Összekapkodta.

Az egész, amint fölgöngyölítette, alig volt nagyobb egy tömött pénztárcánál.

Belenyomta a kabátja belső zsebébe...

No, ennek megörülnek a csendőrök! Főként az őrmester!

Már éppen indulni akart, amikor az ütődött az eszébe, hogy mégis okosabb lesz, ha a holmikat visszateszi. Ki tudja, hátha azalatt, amíg ő odajár, az ipse visszajön, s így megtudja, hogy valaki leskelődött utána. Akkor aztán elrepül a madár! Ellenben, ha a csendőrök lesbe állhatnak, könnyen megnyomhatják...

A trikót, benne a vörös álarccal, visszatette a fa üregébe s aztán sebesen megindult a faluja felé...

IX.

A csendőrök járőrben voltak. Csak az öreg szakácsné volt otthon, aki azt mondta:

— Nem gyünnek azok vissza, lelkem, csak röggel! Azt a vöröset keresik, aki a patikust kifosztotta! Valamennyien azt kurkásszák! Azt mondta az őrmestör úr, hogy addig nem nyugszik, amíg rá nem töszi a kezit!

A pap bólongatott a fejével:

— Jó, jó!

Mikor aztán a szüle egy nagyobb lélekzetet vett, elköszönt:

— Aggy Isten!

De az ajtóból visszafordult s még egyszer megfigyelmeztette a szülikét:

— Amint hazaérnek, azonnal keressenek föl. Igen fontos mondanivalóm van!

X.

Az erdész odaszólt a feleségének:

— Add ide, lelkem, a sárga irat-táskát... Abba rakom ezeket a pénz-kötegeket!

Tíz csomag százas bankó feküdt az asztalon. A depós olvasta le. Egy-egy csomóban ezer-ezer pengő. Összesen tízezer.

Azt mondta az erdész a depósnak a pénz megolvasása után:

— Jobb szerettem volna, ha holnap hozza. Akkor már itthon lesz a számtartó. Így most a felelősség rám nehezedik...

— No, még ilyent se láttam életemben, — mosolygott a depós. — Erdész úr nem örül a pénznek?

— Hiszen ha az enyém volna?...

— Eh, kérem... A pénz senkié, meg mindenkié! A pénznek, ha szorosan vesszük, nincs gazdája! Jön, megy, forog... Egyik lassabban, a másik sebesebben. De a pénz nem állhatatoskodik. Ez a pénz, ami most itt van az asztalon,

tegnap még a jó Isten tudja, kiknél volt. Ma reggel a bankban feküdt. Délben nálam volt. Most meg itt van... És holnap?... Ki tudná azt előre megmondani?

S azzal a depós már szedelőzködött is. A nyugtát becsúsztatta a nagy bőrbugyellárisába. Fölállt a székről...

— Ne siessen még! — marasztalta a menyecske, miközben a sárga irattáskát odanyujtotta a férjének.

A depós összedörzsölte a két kezefejét s visszaült a székre.

— Ha engem — mondta mézédesen — ilyen szép asszony maraszt, akkor nem sietek. Pedig nekem még ma sok végeznivalóm van! Hja, az üzlet!...

— Én, tudja... De ne nevessen ki! — s a jobb keze mutatóujjával megfenyegette a depóst — úgy félek ettől a pénztől. Hallotta, úgy-e, hogy a vörös álarcos rabló most itt garázdálkodik nálunk?! Vasárnap a patikust rabolta ki. Elvette kétezer pengőjét. Emberek voltak körülötte. Négy jóbarát és mégis... Itt meg senki...

— Nézze nagysád! — édeskedett a depós. — Ha jönne az a vörös álarcos, én a maga helyében rámosolyognék. S azzal fogva volna. Szent igaz! Nincs az a rabló! Ezt én mondom! S elhiheti!

Fölállt.

— De most már mennem kell, mert vigyázni

kell a kocsikra. Tetszik tudni, csak az a bizonyos, ami után az ember maga néz!

Kezét nyujtott az erdésznek, az asszony kezefejére cuppantott s azzal már ült is az autójára.

Dudált.

A motort megindította... S úgy elporolt, mintha ott se lett volna...

*

Hogy a pénzt bevitte az erdész a hálószobába s a matrac alá dugta, azt mondta a feleségének:

— Nekem ki kell mennem a rakodáshoz!

Az asszony tágranyílt, ijedt szemekkel kérdezte:

— Magamra hagysz a pénzzel?...

— Hiszen alig egy puskalövés... De ha félsz, zárd magadra az ajtót.

Az asszony összetette a két kezét:

— Vidd magaddal a táskát is!

— Hogy elhagyjam?...

— Szorítsd a hónod alá!

— Nézd... Ott kin jön-megy az ember s el találom valahol ejteni...

Odalépett az asszonyhoz, két tenyerébe fogta a fejét s úgy nézett a szeme közé:

— Nem szabad olyan gyávának lenni... Mindössze egy óra. Vagy annyi se s itthon vagyok... Mondom, ha félsz, zárd be az ajtót!

S azzal a vállára vetette a puskáját. Füttyentett a kutyájának s nekivágott az erdőnek...

A fiatalasszony becsukta a folyosóra nyíló konyhaajtót. A kulcsot ráfordította... Bement a lakószobába. Elővette Jókai «Új földesurát» s olvasott...

Hogy mi minden történt azon a nyolc-tíz oldalon, amelyet átforgatott, arról nem tudott volna számot adni. A sorokon úgy lélek nélkül baktatott át. Nem ott járt az esze... Egy-egy helyen megállt. Fölfigyelt. Mintha a folyosón kopogna valaki...

Hallgatózott.

Na...

De nem.

Talán a macska ugrott valami után. Egér, vagy madár...

Újból nekifogott az olvasásnak...

Egyszer azután csakugyan lépések hallatszottak.

Hirtelen mind a két kezét a szívére szorította. Fölállt.

Az ablaküvegen kinézett...

— Gábor!

Az ura volt.

— Na, itt vagyok! Látod, nem loptak el!

Aztán elmondta, hogy a fuvarosok megrakodtak s elmentek az utolsó teherrel...

XI.

Az asszony lámpát gyújtott s elővette a rokkát.

Font.

Az erdész föl s alá járt a szobában. Az ajtótól az ablakig, meg vissza. Látszott rajta világosan, hogy önmagával viaskodik, hogy most se nem lát, s nem hall. Mintha a nagyvilág elveszett volna körülötte, olyan gépiesen rakta egymás elé a lábait...

Egy-egy pillanatra megállt, mintha a tusakodásában valamire elhatározta volna magát, vagy valami olyas ütődött az eszébe... No, ezt megmondom az asszonynak!... De megint csak nekilódult s mérte tovább a szoba hosszát...

Hirtelen a fejéhez kapott:

— Ajha!... Na nézd, majd elfelejtettem!

Az asszony, ki figyelemmel kísérte az ura minden mozdulatát, fölemelte a fejét:

— Mit? — kérdezte.

Az ember egy cseppet késlekedett a felelettel. Úgy magában bosszankodott. Legalább is azt mutatta, hogy bosszankodik. De csak magára a feledékenységért. Vakarta az állát, majd meg a tarkójához kapott:

— Ki kell mennem az etetőkhöz!

— Most? . . .

— Most! Most! . . .

Aztán úgy magyarázatként hozzátette:

— Reggel találtam egy hurkot... Aki kitette, az eljön érte!

S már nyult is a puskája után . . .

Az asszony marasztalta:

— Ne menj most!... Hiszen reggel is megtalálod...

Az erdész azonban makacskodott:

— Nem lehet!... Tudod, hogy az kötelességem! S azt én soha meg nem szegtem!

Ezt olyan határozottan mondta, hogy az asszony nem mert ellenvetést tenni. Csupáncsak annyit kérdezett:

— Elmégy? . . .

— Muszáj . . .

S a kalapját a fejére tette . . .

Kettőt lépett s megtorpant . . .

Mégis marad!... nyilalt az asszony szívébe az öröm. Marad. Nem hagyja itt egyedül a pénzzel éjszakának idején. Egymagában... Marad!... Meggondolta.

De nem . . . Csak elindult . . .

Az ajtóból visszafordult:

— Legjobb lesz, ha lefekszel! . . Fejedre húzod a paplant! Betakarózol!

Hogy az asszony nem szólt, csak a szemeit meresztgette, tovább ösztökélte:

— Nincs semmi értelme, hogy riadozz! Csak magadnak csinálsz vele kárt. Úgy-e, délután se történt semmi. Nohát most sem! Különben itt leszek egy rövid óra alatt. Sietek!...

S azzal kilépett a folyosóra.

XII.

Az asszony bereteszelte az ajtót s azzal az erősen föltett szándékkal, hogy az urát bevárja, újból a rokka mellé ült. Taposta a kis pedált s egyarányosan pergette a feje fölött forgó cifra kereket...

Nem akart másra gondolni, csak a fonálra, hogy az szép vékonyan, egyformán sodródjon. No meg arra, hogy milyen sávosra csinálja majd a vászon szélét. Kékre? Pirosra?... A piros szebb is, mutatósabb is. Való azonban, hogy a kék se csúnya. Pláne az égszínű! De a piros mégis csak szebb!

Emellett döntött.

Még azt szerette volna kiszámítani, hogy karácsonyig hány asztalkendőt, törülközőt tudna készíteni, ha naponta négy-öt órát dolgozna?... De hiába erőltette a fejét, a számok összegubancolódtak a fejében. Össze, mert egy másik gondolat egyre erősebben és erősebben nyomkodta lefelé. Addig-addig, hogy ez az utóbbi végezetül is egészen megnyergelte amazt:

— «A sárga irattáska s benne a pénz...»

A rokka pergett, a fonál sodródott... A gondolatszálak szövődtek...

...Ha a vörös álarcos kiszaglászta, hogy a pénz itt van, s bezörget az ablakon... Zörget... Veri az öklével:

— Add ki a pénzt!

Nem adja ki!... Nincs! — azt mondja... De nem is mondja... Csak nem adja ki... Akkor az azt követeli, hogy eressze be... Hiába követeli... Nem ereszti... Nincs annyi kincs!... Arra az feszegetni kezdi az ajtót... Nekiveti a hátát...

Hideg szaladt végig a hátán. Megborzongott. Hiszen így maga magát rémíti el!?

Nem gondol többet arra a vörös rablóra... Se a pénzre... Itt ül a rokkánál... Az ajtó zárva... A keresztvasat is föltette... Gábor is nemsokára megjön...

De minek is ment el Gábor?... Hisz láthatta, hogy még a lélek is reszket benne...

Hogy azok a vadorzók se nyughatnak soha... Pedig abból is baj lesz egyszer!... Nagy baj!... Vagy Gábor, vagy ők... Az a vége az ilyen életnek.. Lám az őzesi erdészt is lelőtték az ablakon keresztül... Akkor csináltatott az uraság ide is táblákat... Okosan tette... Így nem lát be senki... Nem tudják, hogy ki van itthon... Egyedül-e, vagy mindaketten?...

Egy cseppet el is bóbiskolt... Arra rezzent föl, hogy lépéseket hallott a tornácon...

MŰZEUM KÖNYV

Fölrántotta a fejét...
A Gábor?...
Tenyerét a füléhez kapta.
Hallgatózott...
Az ablak zörrent.
— Ki az?

A torka úgy összeszorult, hogy a szó alig-alig jött ki a száján...

— Ki az?...
Nem felelt senki.
Újból kérdezte:
— Gábor?... Te vagy?...
Hogy most se kapott feleletet, odatekintett az órára...
Féltizenegy...
Hisz alig félórája, hogy az ura elindult... Az alatt odase érhetett...

Vagy meggondolta magát útközben?... Nem hagyom a feleségem! S visszafordult... Most azt hiszi, hogy aludtam s nem akar fölriasztani. De hát akkor mért nem mondja, hogy ki?... Hallhatta, hogy kérdezem: «Ki az??»

Az ablak újból megzörrent. Most már erősebben. Határozottabban.

Az asszony egész testében remegve hajolt az ablak felé s úgy kiáltotta:

— Ki az?
Tompa, öblös hang morogta befelé
— Egy szegény vándorló...
Hát mégsem Gábor...

De hát akkor ki? ... Hogy nem vándorló, az bizonyos. Megérzi azt az ember. Nem az. Nem. Mit is keresne egy vándorló éjnek idején itt a rengeteg közepén? Hisz erre se ország út, se járt ösvény ... Még csak világot se láthat, ami ide vezethette volna. Csak rabló lehet. Talán éppen a vörös álarcos ... S Gábor nincs itthon ...

Az ablak újból és újból zörrent. Közbe a tompa hang most már követelőleg dörmögte:

— Nyisd ki!

Mintha valami mély üregből verődött volna a hangja. Inkább állati, mint emberi hangként hallatszott.

— Nyisd ki!

Egy pillanatig csend volt. Majd hirtelen az ajtó kilincse csapódott. Négyszer-ötször egymásután. Ökölle] ütötték rá. Dühből:

— Eressz be!

Az asszony még mindig egyhelyben állt. Egyik kezét a mellére szorította, a másikkal meg az asztalsarkába kapaszkodott. Nem bírt megmozdulni. A rémület megdermesztette.

A rabló fenyegetődzött:

— Ha nem nyitod ki, meghalsz!

Aztán alkudni kezdett:

— Ha beeresztesz, nem bántalak ... Csak a pénzt add ide!

S úgy bökdöste ki a szájából a szókat, mintha a nyelve alatt galuskát tartott volna. De lehet, hogy volt is valami a szájában.

— Kiadod a pénzt, vagy nem?

Hogy választ nem kapott, a vállát nekifeszítette az ajtónak. Nagy, erős ember lehetett, mert a deszkák ropogtak, recsegtek a nyomása alatt.

Az asszony hirtelen megrázkódott s kétségbeesésében fölkiáltott:

— Gábor!... Gábor!...

Kívül nevetés hallatszott. Fojtott, erőszakos nevetés. Amolyan szaggatva szakadozott...

— Azt ugyan hívhatod!... Hol van az most? Láttam elmenni... Kísértem is egy darabig... Biztos, hogy az etetőkhöz ment... Majd úgy egy jó óra múltával előjön!... Addig azonban babám, mi ketten számolunk!

— Gábor!...

— Ne ordíccs! — kiáltott be a rabló. — Ha nem add ki a pénzt! Azt a pénzt, amit ma délután kaptatok! Mind a tízezret!...

Elhallgatott egy-két lélekzetvételig s aztán újra kezdte:

— Ha a pénzt kiadod az ablakon, akkor be se megyek!

Várt egy kissé...

— Ha nem adod, úgy betöröm az ajtót s neked is véged van. Megfojtalak!

Egy kis szünetet tartott:

— Na?...

Újra kezdte:

— Vigyázz, mert csak addig várok, amíg tízig olvasok!

S hangosan olvasott tízig:

— Egy, kettő, három... tíz!

Az asszony csak állt egyhelyben. A szája mozgott, de hang nem jött ki rajta. Magában ő is együtt olvasott a rablóval:

— Egy.. kettő... három.. négy.. tíz,

Amint a tizet kimondták, a rabló bekiáltott:

— Adod?... Nem adod?...

S öklével olyat ütött az ajtóra, hogy annak egy deszkája kettéhasadt.

— Adod-e már?... Ott van az urad ágyában!... A matrac alatt!

Az asszony szinte az eszét vesztve kapott a fejéhez. Ki lehet az, aki azt is tudja, hogy mennyi a pénz?... De azt is, hogy az ura hova tette?...

— Nem adod?...

S a feletet be sem várva, újból egy nagy ütés érte az ajtót. Aztán megint egy és megint...

— Tudod te, — dühöngte be a rabló az ajtó hasadékán, hogy én ki vagyok?.. Na, ha nem tudnád, hát megmondom. A vörös álarcos. Most már reszkethetsz! Ez az utolsó órád!...

— A vörös... a vörös... — suttogta az asszony s aztán, mint aki leszámolt az élettel, hirtelen megnyugodott s tiszta fejjel azt kezdte mérlegelni, hogy mi is lesz, hogy is lesz, ha a vörös betöri az ajtót... Leüti? Megfojtja?...

Na, nem üti le. Meg se fojtja. Nem. Odahúzódik a vendégszoba ajtószárnya mögé s amikor a

vörös a konyhaajtót betöri s a lakószobába törtet, azalatt ő a háta mögött kiszalad a folyosóra, onnan az udvaron át az erdőbe... Így megmenekül...

Úgyde a rabló amint észreveszi, utána nyargal...

Na, nem nyargal...

Egy nagy csomó aprított tűzifa volt a konyhában fölhalmozva. Tíz-tizenkét nyalábra való. Vagy többis. Azt egy-kettőre a konyhaajtóhoz hordta. A tetejébe dobálta a szekrényből a könyveket, füzeteket, a rokkáját, a zsámolyszéket, a kispárnákat... Az egész halomra ráöntötte a nyolc-tíz liternyi, télre vett petróleumot.... Egy skatulya gyufát a köténye zsebébe tett s most már szinte várta, hogy mikor enged az ajtó...

De az ajtó még állta az ostromot.

Ekkor ötlött az eszébe a pénz...

Beszaladt a szobába az ágyhoz. A sárga irattáskát kivette a matrac alól. A hóna alá fogta... Aztán a konyhán átsietve, a vendégszoba ajtaja mögé állt...

A vörös rabló most már nem kért, nem fenyegetődzött. Minden erejét a konyhaajtó kifeszítésére fordította.

Fejszével verte az ajtó zárát... Egymásután ötször-hatszor odavágott...

Majd hallani lehetett, hogy a fejszét eldobja...

A vasa nagyot koppant a folyosó téglján...

Azzal nekivetette a hátát...

Az ajtó recsegett, ropogott...

Egyszerre csak kivágódott s bedült rajta egy nagy, feketetrikós, vörös álarcos ember... A dühtől, a fáradtságtól lihegve...

Átcsetlett-botlott a könyv-fabarikádokon s loholt egyenesen a lakószobába...

— Merre vagy, hé?!

De az asszony már kinn volt a folyosón. Éppen rántotta a gyufát s dobta be a konyhába....

Egy pillanat alatt lángbaborult az egész konyha...

Az asszony aztán úgy futott, ahogy csak a lába bírta. Ágak csapódtak az arcába, szoknyáját a bokrok tépték, szaggatták. Rohant... Elbukott. Fölugrott... Szaladt... Megint elbukott...

Ekkor ottmaradt a földön elnyúlva...

— Ölj meg! — sikoltotta s elvesztette az eszméletét.

Pedig nem üldözte senki.

A vörös álarcos bennrekedt a házban.

Előbb a pénzt kereste... Hogy mi történik a háta mögött, nem látta. Nem vette észre. Az ággyal bajlóskodott. Szórta a padlóra a paplant, lepedőt... A matracokat...

Az irattáska nem volt ott.

Visszafordult.

Csak ekkor látta, hogy mi van a konyhában.

Ítélet.

Az egész konyha pattogott, ropogott. A lángok a mennyezetet nyaldosták...

Egy pillanatig dermedten nézett az égő pokolra, mely a menekülése útját elzárta. Körülötte négy fal. Csak egy ajtó vezet ki belőle. Az is a konyhába... De ott meg három-négy méter vastag lángoszlop lobogott s fokozatosan nyomult beljebb és beljebb a szobába... Arra csak úgy menekülhetne talán, ha vizes pokrócba burkolhatná magát tetőtől-talpig...

Hanem az ablakon?...

Odaugrott.

A belső fatáblát kiszakította egy rántással...

Csak itt menekülhet...

Úgyde a két ablakközét sűrű, erős vasrács hálózta. Két-háromujjnyi vastag kovácsolt vasrács. Azt ugyan egy ember még pöröllyel se verné ki egy nap alatt! S mégis nekiesett. Két kezével belecakaszkodott. Nyomni, rántani próbálta. De az meg se moccant.

A külső ablaküveget kiütötte az öklével.

— Segítség! — ordította a szabadba most már éles, acélos hangon.

Újra és újra kiáltott. Az életösztön sarkalta. Nem bánta már, ha megfogják is, ha agyonverik is, csak meg ne égjen... Valaki hátha meghallja... Vadőr, kerülő vagy vadorzó...

Egy ember azonban nem segíthetne... Víz kellene ide! Sok víz!... Mert csak az ajtón át... Ha a lángokat le tudnák fékezni...

Szembefordult a mindjobban hatalmasodó tűznek, amely már a szobában is kezdett uralomra vergődni...

Csak erre...

Balkarját a két szemére nyomva, nekiugrott a pokolnak... De a kibirhatatlan forróság visszalökte...

Újra és újra próbálkozott.

Hiába.

Letépte magáról a ruhát: A fekete trikót, a vörös álarcot.

A füst fojtogatta... Összeszorította a torkát, préselte a mellét...

— Vizet!... — tört ki a száján.

A szoba asztalán volt egy pohárnyi a kancsóban...

Azt egy hajtásra kiitta...

S mégegyszer nekiugrott a lángtengernek...

De nem tudott rajta keresztül törni...

*

A konyha nyitott ajtaján kicsapkodó lángok belekaptak a tetőbe...

Alig egy kis negyedóra s égett az egész ház. A szobák. A szobákban a bútorok. A tető...

Az erdő közepéből feltörő világosságra, az óriási nagy füstre figyelmes lett a toronyőr s félreverte a harangokat...

Az emberek, asszonyok ijedve szaladtak ki az utcákra s egymástól tudakolták:

— Hol ég? ... Merre? ...

Senkise tudta megmondani. Ami csak növelte az ijedelmet, a zavart...

Végre egy ember fölrúgtatott a toronyba. Az aztán hírül hozta:

— Az erdő ég!

Elmondta, hogy a saját két szemével látta az égig érő füstöt, a fák fölé csapdosó lángokat...

Egyszerre szétfutott a faluban:

— Ég az erdő! Ég az erdő! — kiabálták összevissza. Vitték a hírt.

Az erdő? ... Döbbedeztek az okosabbak. Az nagy baj. Már azért is, mert egy helyütt egészen a faluig nyúlik ...

De voltak olyanok is, akik azt mondták:

— Az uraság dolga!

S indultak vissza a házukba. Lefeküdni.

A tanító azonban, aki az első kondításra az utcán termett, felvilágosította őket:

— A falu is veszedelemben van! Minden elpusztulhat!

Akkor aztán ki fejszét, ki csákányt fogott, a vízipuskát előrángatták a félszer alól s futni kezdtek az erdő felé ...

*

Amikor a tűzoltók megérkeztek a faluból, már csak itt-ott pislákolt a zsarátnok ...

A zűr-zavarban keresték az erdészéket.

Ki látta őket? ...

Senki.

Az asszonyt reggelfelé találták meg. Erejevesztetten feküdt egy jázminbokor tövében.

Amikor magához tért, elmondotta, hogy mi történt az éjszaka:

... Az ura kiment az erdőre ... Megnézni az etetőket ... A vörös álarcos rázörgetett ... Kérte a pénzt ... A tizezer pengőt ... Azt is tudta, hogy hol van ... A matrac alatt ... Nem adta ki ... Erre a rabló feszegetni kezdte az ajtót ... Ő meg, hogy a pénzt megmentse ... Hogy őt meg ne ölhesse ... barikádot rakott könyvekből, aprófákból a konyhaajtóba ... azt leöntötte petroleummal ... s amikor a vörös álarcos betörte az ajtót s a lakószobába toppant, ő a háta mögött kimenekült s rágyujtotta a konyhát ...

A vörös álarcos megszenesedett, felismerhetetlen testét meg is találták a lakószoba sarkában.

Ki volt, mi volt? ... Nem lehetett fölismerni.

A VILÁGVÁROSI REGÉNYEK
régi számai

megrendelhetők az árusítóknál és a kiadóhivatalban

Egy bádogdobozt szorongatott a két karja között.

A doboz tele volt finom papiros hamuval...

Az erdész sohasem került elő...

Elveszett.

(VÉGE.)

URAI DEZSŐ

nevével találkoznak ismét a *Világvárosi Regények* olvasói. A jövő héten jelenik meg

ASSZONYCSERE

című, brilliánsan megírt, érdekfeszítő regénye. A kitünő és népszerű író már másodszor szerepel sorozatunkban. Első regénye *„Hopkins őrnagy különös halála"* volt, amelyre bizonyára szívesen emlékeznek vissza olvasóink. Most következő regénye egészen más oldalról mutatja be *Urai Dezsőt;* a két regény között csupán az a közös vonás, hogy írójuk mesterien fölépített cselekményével mindig irodalmi eszközökkel tökéletesen leköti az olvasó figyelmét.

85. számú keresztrejtvény

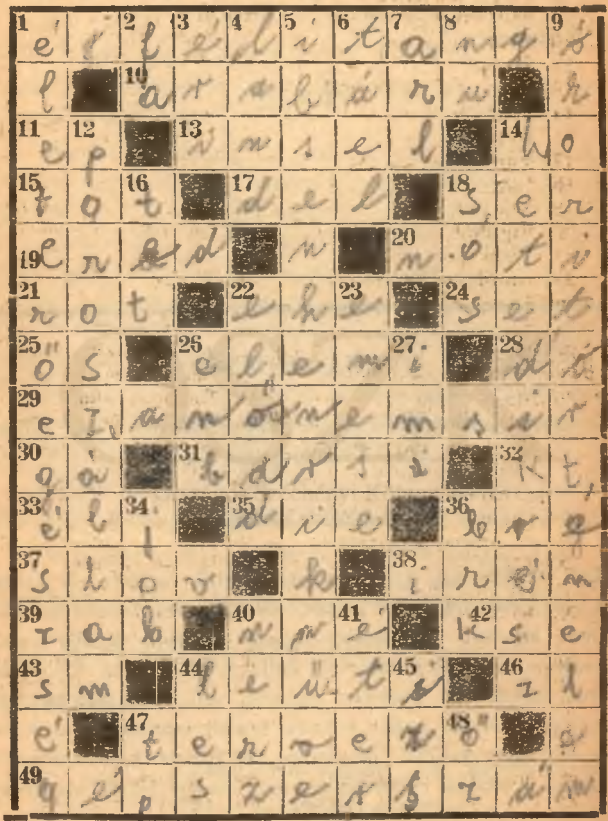

A 85. számú keresztrejtvény

VÍZSZINTES:

1. Egy nagysikerű operett címe volt.
10. Arab portéka.
11. E. P.
13. Magyarul — sziget.
14. Csapadék.
15. Nép.
17. Van ilyen nő is.
18. Ital.
19. Származik.
20. Vígjáték- és filmíró.
21. Piros — németül.
22. Amolyan helyesléséle.
24. Tennisz-műszó.
25. Előd.
26. Iskola.
28. Betű az elemiben.
29. Mária Antónia halálraítélésekor a védelem részéről elhangzott szónoklatból: «Egy asszony, akit a sors nagyon megtépázott, és mégis, nézzétek...»
30. Libahang.
31. Híres atlétánk.
32. Kálé.
33. Ne halj meg.
35. Német névelő.
36. Jasszkalap.
37. .... Fox.
38. Női név.
39. Lóeledel.
40. Mén anagrammája.
42. Kanizsai Sport Egylet.
43. S. M.
44. Knock-autolja.
46. Z. L.
47. Kigondoló.
49. Ipari kellék.

FÜGGŐLEGES:

1. Tejíll
2. Fűtőanyag.
3. Érinti — rövidebben.
4. Ország— németül.
5. Nóra.
6. Keleti értékegység.
7. A. R. L.
8. Tréfás kérdősző.
9. A középkor kezdeténél ér véget.
12. Európai állam.
14. Valamelyik számú rész.
16. Műveltető rag.
18. Vészjel a tengeren.
22. Szaval.
23. Név a hun-magyar mondakörből.
26. Egri Nemzeti Bank.
27. Kis Imre.
34. Bibliai név.
36. Burok mássalhangzói.
40. Prém — idegenesen.
41. Altatásra szolgál.
44. Titokban figyel.
45. Visszaszí.
47. Tiszteletpéldány.
48. Kedves erdei állat.

A 84. sz. keresztrejtvény megfejtése:

Zilahy Lajos — Háborús írás — Gironditák — Zsoldos hadsereg — Salamon szigetek — Világutazók.

A VILÁGVÁROSI REGÉNYEK ben megjelent a 9-es számiól:

9. FARAGO SANDOR: Halott a volánnál! — 10. HARRY HOOD: Leányrabiás. — 11. FORRÓ PÁL: A kinos botrány. — 12. NICOLAS KEYNES: A turf démona. — 13. Ifj. LOVÁSZY MARTON: Menekülés. — 14. FARAGO SANDOR: 200.000 pengő. — 15. FORRÓ PÁL: Leszámolás. — 16. BABAY JÓZSEF: A kék varázs. — 17. NÉMETH KÁROLY: Az ezredes két halála. — 18. INNOCENT ERNŐ: A gyehenna csókja. — 19. TERSANSZKY J. JENŐ: Az elveszett notesz. — 20. FARAGO SANDOR: A kék Rolls-Royce. — 21. LELESZY BÉLA: Az ezüsthercegnő. — 22. MOLY TAMÁS: Az öt Ravo. — 23. FORRÓ PÁL: Nizzai kaland. — 24. KULCSÁR MIKLÓS: A filmvezér. — 25. KELLÉR ANDOR: A 10.000 dolláros csekk. — 26. Ifj. LOVÁSZY MÁRTON: Hajnali látomás. — 27. BIBÓ LAJOS: A nagy találkozás. — 28. TERNAY ISTVÁN: A miniszter barátnője. — 29. LELESZY BÉLA: A tűz éneke. — 30. BÉKEFFI JÓZSEF: Döntő bizonyíték. — 31. TAMÁS ISTVÁN: A moszkvai lány. — 32. FORRÓ PÁL: Silvia két táncosa. — 33. TERNAY ISTVÁN: Halló ki beszél? — 34. GÖRÖG LÁSZLÓ: Önagysága randevuja. — 35. ORRÓK ATTILA: Szív a szélben. — 36. INNOCENT ERNŐ: A pénz asszonya. — 37. FARAGO SANDOR: A kutyás ember. — 38. LELESZY BÉLA: A bűnök kertje. — 39. BARÓTI ZOLTÁN: Pesti koncert. — 40. FORRÓ PÁL: Önagysága a betörő. — 41. TAMÁS ISTVÁN: Nyomtalanul. — 42. Ifj. LOVÁSZY MÁRTON: A szerencse éjszakája. — 43. GÖRÖG LÁSZLÓ: Az áruló csók. — 44. BARÓTI ZOLTÁN: A nagy finálé. — 45. LELESZY BÉLA: A szőke áldozat. — 46. FORRÓ PÁL: Kvittek vagyunk . . . — 47. KOMOR ISTVÁN: A szürke tűz. — 48. TÖRÖK OSZKÁR: Mindenki tett? — 49. TAMÁS ISTVÁN: 200 menyegző. — 50. FARAGO SÁNDOR: Wallenstein koponyája. — 51. LESTYÁN SÁNDOR: Marusja. — 52. BÉKEFFI JÓZSEF: Kié a gyémánt? — 53. DIÓSZEGHY MIKLÓS: Őfelsége udvari merénylője. — 54. ÉGLY ANTAL: A műtőasztalon. — 55. LELESZY BÉLA: A fekete szenyorita. — 56. TAMÁS ISTVÁN: Az aranydarázs. — 57. ASZLÁNYI KÁROLY: Aki a pénz elől menekül. — 58. Ifj. LOVÁSZY MÁRTON: A nagyhercegné. — 59. NÉMETH ANDOR: Kérem a következő urat! — 60. CSÁSZÁR GÉZA: Yvonne bosszuja. — 61. GÁL IMRE: Trópusi láz. — 62. BEDŐ GÉZA: Rejtelmek a Montreux-Palace-ban. — 63. ASZLÁNYI KÁROLY: A kétfenekű dob. — 64. ÚRAI DEZSŐ: Hopkins őrnagy különös halála. — 65. KERTÉSZ MIHÁLY: Pletyka. — 66. LESTYÁN SÁNDOR: A levegő királya. — 67. LELESZY BÉLA: Éjféli kopogtatás. — 68. KELEMEN KÁLMÁN: A szélhámos bankbetétje. — 69. INNOCENT ERNŐ: Billincsek éneke. — 70. SZÁNTHÓ DÉNES: Kiáltás a mikrofonba. — 71. NÉMETH ANDOR: A kék szappanhab. — 72. FALUDI KÁLMÁN: Egy éjszaka története. — 73. TAMÁS ISTVÁN: A válások. — 74. MOLY TAMÁS: A guzsbakötött hölgy. — 75. LELESZY BÉLA: Viharkisasszony. — 76. KELLÉR ANDOR: Ahol már egyszer meghaltam . . . — 77. KOLOZSVÁRI ANDOR: Cime nincs. — 78. GÖRÖG LÁSZLÓ: Halálos fogadás. — 79. FORRÓ PÁL: A mókushanda. — 80. TAMÁS ISTVÁN: A párizsi rokon. — 81. NÉMETH ANDOR: A sárga kimonó. — 82. LELESZY BÉLA: Azur-álom. — 83. FALUDI KÁLMÁN: A hasis. — 84. ASZLÁNYI KÁROLY: Utazás a villamosszék körül. — 85. PÉCZELY JÓZSEF: A Vörös álarc.

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár
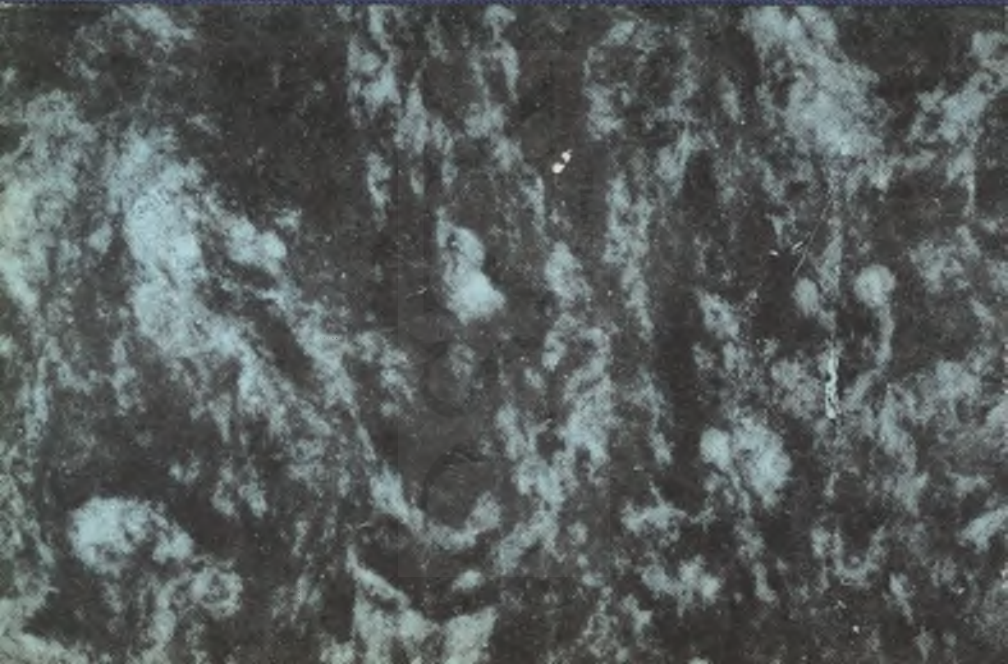
OSZK
Országos Széchényi Könyvtár